

SIKKERHETSDATABLAD

AMMONIAKKLØSNING 25%

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	21.09.2011
Revisjonsdato	19.04.2022

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	AMMONIAKKLØSNING 25%
Synonymer	Ammoniumhydroksid, Salmiakksprit, Ammonia solution, Aqueous ammonia
REACH reg. nr.	01-2119488876-14-xxxx
CAS-nr.	1336-21-6
EC-nr.	215-647-6
Indeksnr.	007-001-01-2
Formel	NH4OH
Utvidet SDS med ES innbefattet, kommentarer	Eksponeringsscenario tilgjengelig.

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde	Kjemisk / teknisk bruk
Forbrukerbruk	Nei

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	SOLBERG INDUSTRI AS
Besøksadresse	Trippeveien 4
Postnr.	1618
Poststed	FREDRIKSTAD
Land	Norge
Telefon	+47 69382908
E-post	firmapost@solbergindustri.no

Hjemmeside	http://www.solbergindustri.no/
Org. nr.	NO 918 435 018

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00
	Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 2; H411
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Gir alvorlig øyeskade. Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Meget giftig for liv i vann. Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P260 Ikke innånd gass/damp P273 Unngå utslipp til miljøet. P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER / en lege / .

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
Fysiokjemiske effekter	Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Før start av varmt arbeid må

	tanken tømmes og rengjøres grundig.
Andre farer	Stoffet er ikke oppført på ECHAs Endocrine disruptor assessment list.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Ammoniakkløsning...%	CAS-nr.: 1336-21-6 EC-nr.: 215-647-6 Indeksnr.: 007-001-01-2 REACH reg. nr.: 01-211948876-14	Skin Corr 1B; H314 Eye Dam. 1; H318 STOT SE3; H335 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 2; H411	≥ 25 < 30 %	
Bemerkning, komponent	CAS nr 1336-21-6 har spesifikke konsentrasjonsgrenser: STOT SE 3; H335: C ≥ 5 %			
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer. Alvorlige tilfeller: Gi kunstig åndedrett hvis personen ikke puster. Ved pustevansker kan oksygentilførsel være nødvendig. Kontakt lege øyeblikkelig!
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Etseskader skal behandles av lege.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i minst 30 min. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Skyll munn med vann. Gi straks et par glass melk eller vann hvis den skadde er ved full bevissthet. Fremkall ikke brekninger. Risiko for perforasjon (gjennometsing) av spiserør og magesekk. Kontakt lege umiddelbart.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Kjemikaliet kan irritere luftveiene og kan forårsake kløe, svie og hoste. Kjemikaliet er etsende på hud og slimhinner. Danner blemmer og kan gi sårdannelse. Kjemikaliet virker etsende på øynene og kan forårsake varig skade. Symptomer som sterk svie, rennende øyne, rødhet og tåkesyn vil kunne oppstå. I alvorlige tilfeller er det fare for synsskade/blindhet. Etsende ved svelging. Gir brennende smerter i munn, svelg og spiserør. Fare for store varige skader. Fare for perforasjon av spiserøret. Sykehusbehandling kreves.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert. Ved inhalering av nedbrytningsprodukter i en brann kan symptomene bli

	forsinket.
Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	Overvåk 48 timer.
Annen informasjon	Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming på grunn av overtrykk.
Farlige forbrenningsprodukter	Nitrogenoksider (NOx).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Slukningsvannet kan være sterkt etsende. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Evakuer området.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Pass på! Produktet er etsende. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Ved større utslipp til avløp/ vannmiljø informeres lokale myndigheter.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Stopp lekkasje hvis mulig uten risiko. Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se også avsnitt 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.
Hell aldri vann direkte i produktet, dette kan føre til en kraftig reaksjon/koking.
Ved fortynning skal produktet alltid helles forsiktig i vann.
Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Skift straks tilsølte klær.

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Lagres i tett lukket emballasje i kjølig, godt ventilerte rom, beskyttet mot direkte sollys. Oppbevares i godt lukket originalemballasje. Lagres tørt.

Betingelser for sikker oppbevaring

Krav til lagerrom og beholdere

Oppbevaringsrom og da spesielt gulv må være motstandsdyktig mot etsende stoffer.

Råd angående samlagring

Lagres adskilt fra: Syrer. Oksidasjonsmidler. Halogener. Metaller. Næringsmidler og dyrefôr.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Ammoniakk	CAS-nr.: 7664-41-7	8 timers grenseverdi: 15 ppm	
		8 timers grenseverdi: 11 mg/m ³	
		Grense korttidsverdi	
		Verdi: 50 ppm	
		Grense korttidsverdi	
		Verdi: 36 mg/m ³	
Kontrollparametere, kommentarer		Grenseverdier, bokstav	
		Bokstavkoder: E2S	
		Forklaring av anmerkningene:	
		E = EU har en veiledende grenseverdi og/eller anmerkning for stoffet.	
		2 = For landbruket gjelder en tiltaksverdi lik 20 ppm i en overgangsperiode	

(2013–2024) for husdyrproduksjon i eldre driftsbygninger (driftsbygninger oppført før år 2002).

S = Korttidsverdi er en grenseverdi som ikke skal overskrides når eksponeringen midles over en gitt referanseperiode. Referanseperioden er 15 minutter hvis ikke annen referanseperiode er oppgitt.

Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2021-06-28-2248).

DNEL / PNEC

DNEL

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)

Verdi: 47,6 mg/m³

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal)

Verdi: 36 mg/m³

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk)

Verdi: 47,6 mg/m³

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Akutt dermal (systemisk)

Verdi: 6,8 mg/kg bw/dag

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk)

Verdi: 6,8 mg/kg bw/dag

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal)

Verdi: 14 mg/m³

PNEC

Eksponeringsvei: Ferskvann

Verdi: 0,0011 mg/l

Referanse: Vurderingsfaktorer.

Eksponeringsvei: Saltvann

Verdi: 0,011 mg/l

Referanse: Vurderingsfaktorer.

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering

Instruksjon om tiltak for å hindre eksponering

Det refereres til NS-EN 689 for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier.

NS-EN 482:2021: Arbeidsplassluft – Prosedyrer for bestemmelse av konsentrasjon av kjemiske stoffer – Grunnleggende ytelseskrav

NS-EN ISO 14040:2006: Miljøstyring - Livsløpsvurdering - Prinsipper og rammeverk (ISO 14040:2006)

NS-EN ISO 14044:2006: Miljøstyring - Livsløpsvurdering - Krav og retningslinjer (ISO 14044:2006)

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, inkl. lokal avtrekksventilasjon, for å sikre at fastsatte eksponeringsgrenser ikke overskrides. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr	Beskrivelse: Ved risiko for øyekontakt: Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm. Referanser til relevante standarder: NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).
Ytterligere øyeverntiltak	Øyedusj skal være på arbeidsplassen. Enten en fast øyedusjenhet koblet til drikkevann (temperert vann ønskelig) eller en bærbar disponibel enhet (øyespyleflaske).

Håndvern

Egnede materialer	Butylgummi. Vitongummi (fluorgummi).
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 8 time(r)
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: $\geq 0,35$ mm
Håndvernsutstyr	Beskrivelse: Bruk egnede vernehansker ved fare for hudkontakt. Hanskenes egenskaper kan variere hos de ulike hanskeprodusentene. Referanser til relevante standarder: NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder). NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer).

Hudvern

Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt. Kjemikalieresistente verneklær. Benytt kjemikalieresistente vernesko.
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Nøddusj skal være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Anbefalt åndedrettsvern	Beskrivelse: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med filter, type K. Referanser til relevante standarder: NS-EN 14387 (Åndedrettsvern - Gassfiltre og kombinerte filtre - Krav, prøving, merking).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske

Farge	Fargeløs.
Lukt	Stikkende lukt Sterk. Ammoniakk
Luktgrense	Kommentarer: Ikke bestemt.
pH	Verdi: 12,2
Frysepunkt	Verdi: -55 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 38 °C
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke bestemt.
Antennelighet	Ikke brannfarlig.
Eksplsjonsgrense	Kommentarer: Ikke bestemt.
Damptrykk	Verdi: 447 hPa Temperatur: 20 °C
Damptetthet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Partikkelegenskaper	Kommentarer: Ikke relevant.
Tetthet	Verdi: 0,907 g/cm ³ Temperatur: 20 °C
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Blandbar.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Ikke bestemt.
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Viskositet	Verdi: 1,3 mm ² /s Type: Kinematisk Kommentarer: Ikke bestemt. Type: Dynamisk
Eksplorative egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

9.2.2. Andre sikkerhetsegenskaper

Fordampningshastighet	Ikke bestemt.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen testresultater tilgjengelig. Reagerer med materialene listet i avsnitt 10.5.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner

Ingen under normale forhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås

Hell aldri vann direkte i produktet - dette kan føre til kraftig reaksjon. Unngå kontaminering fra enhver kilde, inkludert metaller, støv og organisk materiale.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås

Vil reagere voldsomt med: Syrer. Halogener. Oksider.
Etser: Galvanisert metall.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Øyeskade eller irritasjon, testresultater	Metode: IUCLID 5 Art: Kanin Resultat av evaluering: Øyne - sterkt irriterende.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Gir alvorlig øyeskade.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	OECD 471, In vitro: negativ OECD 474, In vivo: negativ
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av reproduksjonstoksitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksitet - enkelttekspnering, klassifisering	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - repeterende eksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Etsende ved svelging. Gir brennende smerter i munn, svelg og spiserør. Fare for store varige skader. Fare for perforering av magesekk ved svelging av store mengder.
I tilfelle hudkontakt	Etsende. Danner blemmer og kan gi sår dannelse.
I tilfelle innånding	Kjemikaliet irriterer luftveiene og kan forårsake kløe, svie og hoste.
I tilfelle øyekontakt	Kjemikaliet er sterkt etsende på øynene og kan forårsake varig skade. Symptomer som sterk svie, rennende øyne, rødhet og tåkesyn vil kunne oppstå. I alvorlige tilfeller er det fare for synsskade/blindhet.

11.2. Opplysninger om andre farer

Annen informasjon	Stoffet er ikke oppført på ECHAs Endocrine disruptor assessment list.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 0,89 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeringstid: 96 time(r) Kommentarer: Ferskvann. IUCLID 5
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 0,101 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeringstid: 48 time(r) Kommentarer: Ferskvann. IUCLID 5
	Toksisitet typen: Kronisk Verdi: 0,79 mg/l Effektdose konsentrasjon: NOEC Eksponeringstid: 96 time(r) Kommentarer: Ferskvann. IUCLID 5
Økotoksisitet	Meget giftig for liv i vann. Giftig, med langtidsvirkning for liv i vann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Er lett biologisk nedbrytbar. I planter og jord.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringsevne, vurdering	Log Pow = -0,64. Lavt potensial for å bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Løselig i vann. Kan spres i jord og grunnvann.
Adsorpsjonskoeffisient	Verdi: 13,8 Kommentarer: KOC

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Ikke PBT / vPvB

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Hormonforstyrrende egenskaper	Stoffet er ikke oppført på ECHAs Endocrine disruptor assessment list.

12.7. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon	Utslipp av kjemikallet til vann kan lokalt gi høy pH med fare for fiskedød.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikallet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 060203 ammoniumhydroksid Klassifisert som farlig avfall: Ja
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: 150110 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7132 Baser, uorganiske
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp. Ikke kontaminert emballasje kan resirkuleres.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

ADR/RID/ADN	2672
IMDG	2672
ICAO/IATA	2672

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	AMMONIA SOLUTION
ADR/RID/ADN	AMMONIAKKLØSNING
IMDG	AMMONIA SOLUTION
ICAO/IATA	AMMONIA SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Ja

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	ADR: Tunnelrestriksjonskode: E Kan sendes som begrensede mengder (LQ).

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Produktnavn	Ammonia aqueous (28% or less)
Påkrevd skipstype	2
Forurensningskategori	Y

ADR/RID Annen informasjon

Farenr.	80

IMDG Annen informasjon

EmS	F-A, S-B

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), 01.06.2004 nr. 930, med endringer. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. FOR-2015-05-19-541: Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften) av 01.06.2015 med senere endringer. FOR 2005-06-17 nr 672: Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense

konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften).(Seveso III), med senere endringer.	
Storulykkeforskriften (Seveso III): Kategori: E1 Farlig for vannmiljøet i kategori Akutt 1 eller Kronisk 1 Mengdegrense for melding og MAPP: 100 t Mengdegrense for sikkerhetsrapport: 200 t	
Declarasjonsnr.	632919

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H400 Meget giftig for liv i vann. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Brukte forkortelser og akronymer	ADN: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road DNEL: Utleddet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level) ECHA: European CHemicals Agency IATA: The International Air Transport Association ICAO: The International Civil Aviation Organisation IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code IMO: International Maritime Organization ISO: the International Organization for Standardization IUCLID: International Uniform Chemical Information Database Koc: Adsorpsjonskoeffisient normalisert til innhold av organisk karbon i jord. Indikator på et kjemikalies bindingskapasitet på organisk materiale i jord og kloakkslam. LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt Log Pow: Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann NOAEL: ingen observert negativ effekt nivå (No observed adverse effect level). NOEC: Nulleffektkonsentrasjon (no observed effect concentration) OECD: Organisation for Economic Cooperation and Development. PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) PNEC: Høyeste konsentrasjon av testsubstans som forventes å ikke gi miljøeffekt (Predicted No Effect Concentration) RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail SCBA: self-contained breathing apparatus

	vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Avsnitt som er endret fra forrige versjon: 1,2,4,6,8,9,11,12,15,16
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Kompetanse AS, som er sertifisert iht. ISO 9001:2015.
Versjon	10
Utarbeidet av	Kiwa Kompetanse AS, v/ Gro Sand.